

Vraag 4 van 5

Heeft u concrete suggesties om bepaalde opties nader te concretiseren en praktisch vorm te geven?

Binnen het thema Organisatie en Regie kan ik me indenken dat er voor het 'bevorderen van coördinatie tussen domeinen' ook kennis en ervaring te benutten is vanuit de pool van bijvoorbeeld (voormalig) tropenartsen en zorgprofessionals die ervaring hebben in werken met schaarse middelen (in de Tropen). Werk verzetten in samenspraak met zowel professionals als met lokale vrijwilligers en community builders is iets waar in veel ontwikkelingslanden ruime ervaring mee is. Voor het verder ontwikkelen van adequate inzet op preventie en zorg in de wijk (zorg dicht bij huis) is mogelijk het benutten van internationale kennis (via in NL werkzame zorgprofessionals) van waarde. Dit kan ongetwijfeld worden georganiseerd en aangereikt door oa. de Nederlandse Vereniging voor Tropische Geneeskunde en Internationale Gezondheidszorg en haar samenwerkingspartners en aanverwante stakeholders.

Binnen de Beleidsopties Financiële Prikkels staat nergens een verwijzing naar leren van ervaringen uit het buitenland. De recente motie van het lid Kuik (35 570 XVII) over een Nederlandse Global Health Strategy constateert terecht de waarde van samenhang voor het versterken van samenhang tussen gezondheidssystemen wereldwijd. In het kader van Zorg voor de Toekomst en de recente pandemie lijkt het daarom van waarde om met het oog op 'Zorg voor de Toekomst' minder nationalistisch naar ons zorgstelsel te kijken. Het is daarbij van belang om de sterktes en zwaktes van onze gezondheidsinfrastructuur niet geïsoleerd te analyseren en aan te pakken, maar al bij aanvang (van een nota en daarop volgend beleid) een mondiaal perspectief toe te passen.

Binnen het thema Vernieuwing en Werkplezier bij Beleidsopties Ruimte voor de Professional staan drie bullets genoemd waarop diverse zorgorganisaties inmiddels goede ervaringen hebben opgedaan: * meer zeggenschap voor professionals, * Efficiëntere inzet van personeel en * minder werk- en regeldruk. Daarop wordt al onderlinge uitwisseling gestimuleerd zodat hier op grotere schaal mee geëxperimenteerd kan worden in NL. Ook hierbij is van toepassing dat kennis en ervaring uit het buitenland van waarde is om dit nog verder op te schalen. Daarbij is afstemming en samenwerking met (kennis-)instituten elders in de wereld van belang. Met de onderwerpen van deze 3 bullets is ook al veel ervaring opgedaan in lage inkomenslanden waar schaarste aan de orde van de dag is. Mogelijk dat ook hier de denkkracht van leden van de NVTG of (inter)nationaal werkende tropenartsen benut kan worden. In ieder geval zou het positief zijn als personeelschaarste in ons land niet leidt tot het onethisch werven van zorgpersoneel van elders. Mogelijk is een verwijzing naar de WHO Globale Gedragscode op dat gebied van waarde. Ook is in diverse lage inkomenslanden veel ervaring opgedaan met taakherschikking en de inzet van community health workers om snel en adequaat bepaalde (etnische) bevolkingsgroepen te bereiken. Om niet te spreken van de waardevolle kennis die in het buitenland (en bij tropenartsen en epidemiologen) beschikbaar is om in zeer korte tijd grote aantallen mensen te vaccineren. Het is het onderzoeken waard of de emergency response preparedness in ons land zou kunnen worden vergroot om op allerlei terreinen de Zorg voor de Toekomst te waarborgen. Zorgsystemen zijn zo sterk als hun zwakste schakel. Dat besef is in 2020 door Covid heel scherp in beeld gekomen. Nu is de vraag wat het vraagt om in ons beleid voortaan die

zwakste schakel te erkennen en er preventief oog voor te hebben en aan verbetering te werken. Ook in het voorbeeld van Covid zagen we de onderlinge afhankelijkheid en samenhang met de gekozen aanpak en de zorgstelsels om ons heen.

Vraag 5 van 5

Welke beleidsopties ontbreken er nog?

Het lijkt me van waarde om de onderlinge inter- en nationale samenhang (interconnectedness) en afhankelijkheid van alle (zorg)domeinen, (maatschappelijke) sectoren en disciplines nog veel meer te erkennen en van daaruit integraal 'actie' te nemen. Als belangrijke extra Beleidsoptie zou ik pleiten voor 'internationale samenhang en afstemming' .

Daarbinnen kunnen veel zaken concreet gemaakt worden waarmee zorgsystemen (en onderdelen ervan) beter zijn afgestemd op de benodigde Zorg voor de Toekomst - vanuit een mondiaal perspectief. Op die manier betekent zorg voor de toekomst ook het streven naar een wereld waar gezondheid wordt bevorderd, preventie een plek heeft en waar minder nadruk op ziekte (cure) ligt. Dan zijn op termijn landsgrenzen minder leidend en wordt Europese en mondiale solidariteit versterkt.

Bijv. Discussies over toegang tot vaccins worden dan minder vanuit ons eigen (nationaal) belang gevoerd hetgeen ook op dat terrein voorkomt dat de zwakste schakel op mondiaal niveau onbedoeld zal blijven zorgen voor verspreiding van virussen bijvoorbeeld.

De suggesties die hierboven bij vraag 4 kort zijn aangestipt, sluiten hierop aan.